

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Garncarz

Protokolant: Dorota Wabnitz

**po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2020 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy
z powództwa I. S.**

przeciwko Publicznej Szkole Podstawowej nr (...) w J.

o wynagrodzenie za pracę, odszkodowanie

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,

III. orzeka, że nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 listopada 2018 r. (data stempla pocztowego k. 65), skierowanym przeciwko stronie pozwanej Publicznej Szkole Podstawowej nr (...) im. M. C. w J., powód I. S. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej:

- 18.843,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od dnia 3 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty, tytułem uzupełnienia wynagrodzenia do pełnego etatu wymiaru zajęć mianowanego nauczyciela biologii stanowiącej równowartości różnicy między wynagrodzeniem, jakie osiągnął będąc zatrudnionym w pełnym wymiarze etatu, a wynagrodzeniem jakie uzyskał po bezprawnym ograniczeniu zatrudnienia,

- 8.104,00 zł tytułem odszkodowania z powodu otrzymania zaniżonych świadczeń z ubezpieczenia społecznego na skutek bezpodstawnego ograniczenia zatrudnienia

oraz zwrot od strony pozwanej kosztów postępowania, w tym zastępstwa prawnego.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 8 maja 2017 r. otrzymał od strony pozwanej propozycję ograniczenia zatrudnienia, a w przypadku braku zgody z dniem 1 września 2017 r. zostanie przeniesiony w stan nieczynny, dlatego złożoną mu ofertę przyjął. Jednakże w okresie ograniczenia zatrudnienia przez cały czas wykazywał gotowość do pracy w pełnym wymiarze, nie godząc się z ograniczeniem zatrudnienia z powodu braku rzekomych kwalifikacji do nauczania biologii. W tym okresie otrzymywał wynagrodzenie odpowiednie do obniżonego wymiaru czasu pracy. W skutek postępowania sądowego wyrokiem z 19 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy orzekł, że posiada kwalifikacje do nauczania przedmiotu biologii w szkole podstawowej i nie istnieją przesłanki oraz podstawy do ograniczenia zatrudnienia (k. 3-10).

Odpowiadając na pozew, strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania sądowego.

W uzasadnieniu strona pozwana podniosła, że powód wniósł powództwo z przekroczeniem terminu, który w związku z powództwem ustalającym uprawnienia do nauczania biologii w szkole podstawowej, minął z dniem 24 sierpnia 2018 r. Odnosząc się do żądania pozwu strona pozwana zarzuciła, że powód nie wykazał istnienia związku pomiędzy bezprawnym działaniem pracodawcy, a szkodą, której naprawienia domaga się. Nie można przyjąć, że nauczyciel, który wyraził zgodę na pracę w niepełnym wymiarze zajęć, jest gotów do jej wykonywania w pełnym wymiarze. Wyroki zapadłe w sprawie poprzedzające niniejszy proces, mogą wskazać co najwyżej na błędną interpretację przepisów dokonanych przez pracodawcę i w żaden sposób nie przesadzają o bezprawności czynu (k. 75-79).

Na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2019 r. powód oświadczył, iż dochodzi wyrównania wynagrodzenia za okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód I. S. od 1 września 1986 r. został zatrudniony w Szkole Podstawowej nr (...) w J., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku nauczyciela. Z dniem 1 września 1999 r. został przeniesiony do Publicznego Gimnazjum nr (...) w J.. Z dniem 1 września 2017 r. w związku z włączeniem Publicznego Gimnazjum nr (...) w J. do Publicznej Szkoły Podstawowej nr (...) im. M. C. w J., powód stał się pracownikiem strony pozwanej o czym został powiadomiony pismem z dnia 8 maja 2017 r. Powód był nauczycielem mianowanym.

Powód był radnym Gminy w J.. Pismem z 16 maja 2017 r. strona zwróciła się do Rady Gminy w J. o wyrażenie zgody na ograniczenie powodowi etatu, jako radnemu gminy do 10/18 etatu. Jako przyczynę ograniczenia etatu wskazano brak kwalifikacji do nauczania przedmiotu biologii w szkole podstawowej. Uchwałą nr XXXIV.259.2017 Rady Miejskiej w J. z 26 maja 2017 r. Rada Miejska wyraziła zgodę na obniżenie powodowi wymiaru etatu do wartości 10/18 etatu.

W dniu 31 maja 2017 r. powód otrzymał pismo datowane na dzień 8 maja 2017 r. zawierające propozycję ograniczenia zatrudnienia do wymiaru 10/18 etatu, z proporcjonalnym zmniejszeniem wynagrodzenia, z uwagi na brak możliwości dalszego zatrudniania w Publicznej Szkole Podstawowej nr (...) w J. w pełnym wymiarze etatu. Został też poinformowany, że w przypadku braku zgody na przedstawioną propozycję z dniem 1 września 2017 r. zostanie przeniesiony w stan nieczynny, o ile w ciągu 7 dni od otrzymania propozycji nie złoży oświadczenia o odmowie przejścia w stan nieczynny. W przypadku odmowy zostanie mu wręczony wypowiedzenie stosunku pracy, który ulegnie rozwiązaniu z dniem 31 sierpnia 2017 r. Powód wyraził zgodę na propozycję ograniczenia wymiaru etatu. Jednocześnie poinformował stronę pozwaną, iż ograniczenie wymiaru jego zatrudnienia jest niezgodnie z przepisami i nie znajduje żadnego uzasadnienia, gdyż nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające ograniczenie mu etatu.

Pozwem z 21 września 2017 r. (data stempla pocztowego) skierowanym przeciwko stronie pozwanej, powód wniósł powództwo o uznanie ograniczenia zatrudnienia do obowiązującego wymiaru zajęć w wysokości 10,5/18 etatu za nieuzasadnione względami organizacyjnymi oraz sprzeczne z prawem i domagał się przywrócenia do pracy na poprzednim stanowisku w wymiarze zajęć 18/18 etatu oraz zasądzenia od strony pozwanej wynagrodzenia utraconego w wyniku niezgodnego z prawem ograniczenia etatu. Sprawa została zarejestrowana w tut. Sądzie pod sygn. akt X P 629/17.

Pismem z 7 września 2018 r. powód oświadczył, że cofa pozew w sprawie X P 629/17 w całości bez zrzeczenia się roszczenia i wnosi o umorzenie postępowania.

Prawomocnym postanowieniem z 11 września 2018 r. Sąd umorzył postępowanie w sprawie X P 629/17.

Pozwem z 28 czerwca 2017 r. (data stempla pocztowego) skierowanym przeciwko stronie pozwanej, powód wniósł powództwo o ustalenie, że

- jako nauczyciel mianowany posiada prawo do nauczania biologii w Publicznej Szkole Podstawowej nr (...) im. M. C. w J. na podstawie nabytych kwalifikacji;

- nie istnieją przesłanki i podstawy do ograniczania zatrudnienia powoda u pozwanej z przyczyn braku kwalifikacji do nauczania biologii u pozwanej. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt X P 416/17.

Wyrokiem z 19 kwietnia 2018 r. tut. Sąd ustalił, że powód posiada kwalifikacje do nauczania przedmiotu biologia w Publicznej Szkole Podstawowej nr (...) im. M. C. w J. oraz że nie istnieją przesłanki i podstawy do ograniczenia zatrudnienia powoda u strony pozwanej z przyczyn braku kwalifikacji do nauczania biologii w szkole podstawowej. Jednocześnie Sąd ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 26.948,00 zł. Apelację od wyroku wniosła strona pozwana. Wyrokiem z 3 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił apelację strony pozwanej.

W roku szkolnym 2017/2018 powód pracował w następującym wymiarze etatu:

- 10,5/18 – od 1-30 września 2017 r.,

- 11/18 – od 1 października 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r.

Pismem z 6 września 2018 r., powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty 27.128,00 zł, tytułem między innymi różnicy równowartości wynagrodzenia otrzymywanego w pełnym wymiarze czasu, a wynagrodzeniem uzyskiwanym po ograniczeniu zatrudnienia (26.948,00 zł).

Strona pozwana odmówiła zapłaty.

Dowód:

- Okoliczności bezsporne.

Hipotetyczna różnica w wynagrodzeniu jakie osiągnąłby powód będąc zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, a wynagrodzeniem faktycznie otrzymywanym w okresie od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. wynosiła 19.672,49 zł brutto.

Dowód:

- Opinie biegłego sądowego – 194-v. 195, 232-233.

Sąd Rejonowy zważył co następuje.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że za chybiony Sąd uznał zarzut strony pozwanej dotyczący przedawnienia roszczenia. W niniejszym postępowaniu powód wnosił o zasądzenie wyrównania wynagrodzenia, do którego zastosowanie ma art. 291 § 1 k.p., a nie art. 264 k.p. który odnosi się do odwołania od rozwiązania stosunku pracy, w tym również do ograniczenia warunków zatrudnienia. Zatem termin przedawnienia wynosi 3 lata. Spór dotyczył wynagrodzenia za okres od 1 wrzesień 2017 r. – 31 sierpień 2018 r. Natomiast powództwo zostało wytoczony 14 listopada 2018 r., a więc w terminie.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie natomiast z przyczyn merytorycznych.

Powód domagał się wyrównania wynagrodzenia za okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. w związku z obniżeniem mu wymiaru godzin nauczania z 18/18 etatu do 10,5/18 etatu. Bezsporne w sprawie było, że powód był nauczycielem mianowany zatrudnionym w Publicznego Gimnazjum nr (...) w J. w wymiarze pełnego etatu (18/18). Natomiast z końcem maja 2017 r. w związku ze zniesieniem gimnazjów, w związku z brakiem możliwości dalszego zatrudnienia w szkole podstawowej w pełnym wymiarze zajęć, otrzymał od strony pozwanej propozycję ograniczenia etatu do wymiaru 10/18 wraz z proporcjonalnym zmniejszeniem wynagrodzenia, na co wyraził zgodę. Jednakże równocześnie poinformował stronę pozwaną, iż ograniczenie wymiaru jego zatrudnienia jest niezgodnie z przepisami

i nie znajduje żadnego uzasadnienia, gdyż nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające ograniczenie mu etatu. W ocenie Sądu, powód nie podważył jednak skuteczności złożonej mu propozycji ograniczenia wymiaru zatrudnienia.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 21 listopada 2018 r. (sygn. akt I PK 154/17) „Nauczyciel, który mając uzasadnioną obawę utraty zatrudnienia, wyraził zgodę na ograniczenie zatrudnienia do wymiaru nie niższego niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć w trybie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela w drodze porozumienia, ale równocześnie kwestionował wystąpienie przesłanek z art. 20 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, zachowuje uprawnienie do sądowej merytorycznej oceny działań pracodawcy na podstawie tych przepisów, łącznie z weryfikacją kryteriów wytypowania nauczyciela do ograniczenia wymiaru zajęć”.

Wprawdzie w przypadku powoda nie doszło do złożenia mu propozycji ograniczenia etatu w trybie Karty Nauczyciela, ale na podstawie art. 225 § 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 60 ze zm.), jednakże pogląd ten może znaleźć odpowiednie zastosowanie również w niniejszej sprawie. Nawet więc jeżeli wbrew woli powoda doszło do niedopuszczalnego ograniczenia pełnego wymiaru zajęć, to bezprawne działanie pracodawcy mógł on podważać w drodze odpowiedniego powództwa. Jak wynika z ustaleń faktycznych pozwem z 21 września 2017 r. (data stempla pocztowego) skierowanym przeciwko stronie pozwanej, powód wniósł powództwo o uznanie ograniczenia zatrudnienia do wymiaru zajęć w wysokości 10,5/18 etatu za nieuzasadnione względami organizacyjnymi oraz sprzeczne z prawem i domagał się przywrócenia do pracy na poprzednim stanowisku w wymiarze zajęć 18/18 etatu oraz zasądzenia od strony pozwanej wynagrodzenia utraconego w wyniku niezgodnego z prawem ograniczenia etatu. Sprawa została zarejestrowana w tut. Sądzie pod sygn. akt X P 629/17. Jednakże pismem z 7 września 2018 r. powód oświadczył, że cofa pozew w sprawie X P 629/17 w całości bez zrzeczenia się roszczenia i wnosi o umorzenie postępowania. Prawomocnym postanowieniem z 11 września 2018 r. Sąd umorzył postępowanie w sprawie X P 629/17. Cofnięcie pozwu oznacza rezygnację z kontynuowania procesu, a tym samym z ochrony prawnej w ramach tego postępowania. Zatem cofając pozew powód pozbawił się ochrony prawnej w zakresie podważania zgodności z prawem złożonej mu propozycji ograniczenia zatrudnienia i nie może teraz w drodze innego powództwa (np. o zasądzenie wyrównania wynagrodzenia) kwestionować zgodności z prawem złożonej mu propozycji ograniczenia zatrudnienia.

Tym samym w ocenie Sądu, nie istnieją żadne przesłanki do dochodzenia przez powoda wyrównania wynagrodzenia w związku obniżeniem wymiaru etatu. Bezsporne było, że w okresie spornym powód nie pracował w pełnym wymiarze etatu 18/18, lecz w ograniczonym i z tego tytułu otrzymał adekwatne wynagrodzenie stosownie do ograniczonego etatu. Zasada odpłatności pracy stanowi jedną z podstawowych zasad prawa pracy. Jeśli pracownik pozostawał w stosunku pracy i świadczył pracę (w znaczeniu prawnym), to nabył prawo do wynagrodzenia (art. 80 zd. pierwsze k.p.) w wysokości ustalonej umówionemu wymiarowi czasu pracy. Od tej zasady przepisy prawa pracy przewidują pewne wyjątki. Otóż pracownik może nabyć prawo do wynagrodzenia za czas nie wykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy (art. 81 § 1 k.p.). Taka sytuacja nie miała jednak miejsca w niniejszej sprawie. O doznaniu ewentualnych przeszkód w wykonywaniu pracy w pełnym wymiarze z przyczyn dotyczących pracodawcy można byłoby bowiem mówić w sytuacji, gdyby w trybie odpowiedniego powództwa powód podważył skutecznie ograniczenie mu wymiaru etatu. Dlatego też sama gotowość powoda do pracy w pełnym wymiarze, sama w sobie nie powoduje nabycia prawa do wynagrodzenia za pełen etat.

Odnosząc się natomiast do podnoszonej przez powoda kwestii prawomocnego wyroku tut. Sądu w sprawie X P 416/17 to należy wskazać, że w ocenie Sądu, w świetle dochodzonego niniejszym pozwem roszczenia o wyrównanie wynagrodzenia do pełnego etatu, nie ma ona większego znaczenia. Postępowanie w tej sprawie dotyczyło bowiem ustalenia w trybie art. 189 k.p.c., że jako nauczyciel mianowany powód posiada prawo do nauczania biologii w Publicznej Szkole Podstawowej nr (...) im. M. C. w J. na podstawie nabytych kwalifikacji oraz, że nie istnieją przesłanki i podstawy do ograniczania jego zatrudnienia u pozwanej z przyczyn braku kwalifikacji do nauczania biologii u pozwanej. Sprawa ta dotyczyła więc ustalenia uprawnień do nauczania lekcji biologii, a nie konkretnego ograniczenia etatu, ani zarzutów formalnych dotyczących konkretnej decyzji ograniczającej wymiar zatrudnienia.

Stan faktyczny w sprawie, w zasadzie był bezsporny, dlatego przy jego ustalaniu, Sąd oparł się o dowody z dokumentów, które zostały sporządzone w przewidzianej formie, a ich autentyczność, nie została skutecznie zakwestionowana przez strony w toku postępowania. Natomiast wyjaśnienia stron spójnie uzupełniały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Na marginesie można tylko dodać, że powód błędnie wylicza ewentualne wynagrodzenie, wskazując na ustaloną w innej sprawie wartość przedmiotu sporu.

Sąd w niniejszej sprawie z ostrożności procesowej zlecił biegłemu wyliczenie tego wynagrodzenia, które w ewentualnie winno było wynosić kwotę 19672,49 zł brutto.

Skoro niezasadne było żądanie wynagrodzenia, również brak jest podstaw do uznania roszczenia o odszkodowanie.

Z powyższych względów, Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne, o czym orzeczono w pkt. I sentencji wyroku.

W myśl art. 98 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W związku z tym Sąd w punkcie II sentencji wyroku zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2.700,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018 poz. 265).

Orzeczenie o kosztach sądowych w pkt III wyroku Sąd oparł o treść art. 113 ustawy o kosztach sądowych.